

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: A „tizes bizottság” válsága.

Forrás: *Világ*

Bp.

1915. IX. 25

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

„1915.”

Személy

Helyszám

A „tizes bizottság” válsága

Vázsonyi Vilmos lemondott

A „tizes bizottság” akkor született, mikor a közlélmzési bajok már türhetetlenek voltak Budapesten. Az élelmiszerárak olyan tempóban emelkedtek, hogy szinte az eget ostromolták és senki nem tudhatta, hogy milyen új bajokat hoz a holnap. A közönség türelmetlenül kezdett és mikor ez a tömeg-türelmetlenség már nagyon hangos, nagyon fenyegető lett: dr. Glücksthal Samu akkor indítványozta az egyik közgyűlésen, hogy a közlélmzési ügyek vezetését vegye kezébe a polgármester és válasszanak melléje egy tizes bizottságot. A bizottságba pedig minden kerület küldjön egy embert. Ez a tizes bizottság aztán a polgármesternek tanácscsal segít megoldani a háborus közlélmzés nehéz problémáját. A „tizes bizottság” tehát — amint méltóztatnak látni — afféle ötlet-kigondoló bizottság volt, amely a husipar-drágaság és a kukoricalisztes kenyér szomorú idejében úgy jelent meg, mint valami Messiás. Azonban a drágaság nem ijedt meg a tizes bizottságtól, sőt ellenkezőleg. Tovább grasszált a budapesti piacon. Az árak emelkedésével keresetünk már rég nem tud lépést tartani s a holnap és a holnapután még kilitástalanabb. Ezekben a nehéz időkben a tizes bizottságot értekezletre hívta össze ma délutánra a polgármester. Ez az értekezlet nagyon érdekesnek ígérkezett. Azt pletykálták, hogy az értekezleten a megváltóként született tizes bizottság egyik tagja olyasmit fog proponálni, hogy tizes bizottság szüntesse meg magát. *Oszoljon föl; legyen öngyilkos, haljon*

meg és ne várja, amíg mások feszítik keresztre. A tizes bizottság tagjai már régebb óta elégedetlenkedtek. Be kellett látniok, hogy az ő közreműködésük nem sokat változtatott a drágaság evolúcióján. A drágaság evolúciója hatalmasabb, erősebb volt, mint a tizes bizottság tagjainak a hatalma; és nem lehet esodálni, hogy egyik-másikuk megijedt attól a nagy felelősségtől, amelyet a nyakába vett. Ez a helyzet a magyarázója, hogy a „tizes bizottság” egyike-másika menekülni akar a felelőség elől; ez a helyzet a magyarázója, hogy *Vázsonyi Vilmos a polgármesterhez ma levelet intézett és bejelenté, hogy lemond a tizes bizottsági tagságáról.* Helyét átengedi másnak, mert nem akarja a felelőséget vállalni egy olyan bizottság működéséért, amelynek tagjait nem a közgyűlés, hanem a kerületi klubok választják. Ez a bizottság nem legális, mondja Vázsonyi, és ha a jövőben a közlélmzésről mondanója, ötlete, tanácsa, vagy bíráltnivalója lesz: mondanivalóját elmondja a legális bizottságokban, a pénzügyi bizottságban vagy a közgyűlésen.

Ugy volt, hogy ez a lemondólevél szóba kerül a ma délutáni értekezleten, amelyen egyébként megjelent a bizottság valamennyi tagja; *Vázsonyi Vilmos* is. Ugy volt, hogy *Vázsonyi Vilmos* levelével egyetemben meg fogják tárgyalni azt a másik indítványt is, hogy fönmaradjon-e hát a tizes-bizottság, vagy sem? Azonban pikáns kérdések tárgyalására ezuttal nem jutott idő. Valószínűleg tehát csak a jövő hét folyamán hányják-vetik meg a kérdést, hogy mi történjék a tizes-bizottsággal.

Egyébként úgy halljuk, hogy a tizes-bizottság tagjainak jórésze nem egészen éri

egyet *Vázsonyi Vilmos* fölfogásával. Az a vélemény alakult ki, hogy ha valaki szolgálatot akar tenni a polgárságnak, tökéletesen irrelevans, hogy ezt mint egy legális, vagy illegális bizottságnak a tagja teszi-e. Aki akar dolgozni, mindenütt dolgozhatik. Az egyébként kétségtelen, hogy a tizes-bizottság működésének frappáns eredményei a multban nem igen voltak. De ezt nem is lehetett várni, mert a tizes-bizottságnak inkább ellenőrző szerep jutott. A tizes-bizottság tagjai az egyes kerületek bizalmiférfiaként szerepeltek, akiknek a polgármester és a szakreferensek előterjesztették terveiket. Megismertették a bizottságot a drágaságsinálás egész nagy és komplikált gépezetével, megismertették a főváros közlélmzésének üzleti titkaival, hogy mindent tudjanak és tisztán lássanak. A bizottság meghallgatta a referádákat, véleményt, bírálatot mondott, de határozatot nem hozott. Ehhez nem is volt joga, mert az elhatározás, a döntés a polgármester és a tanács kezébe van letéve.

Mivel tehát a tanács ezuttal nemcsak végrehajtó hatalom, hanem a kezdeményezés és elhatározás joga is a tanácsé, ennél fogva kell, hogy a teljes felelőség is a tanácsot illesse. És a jövő hét folyamán, ha a polgármester ismét értekezletre hívja össze a tizes bizottságot, épp a felelőség kérdését fogják megvitatni. Ugy látszik, ki fogják mondani, hogy a tizes bizottságra szükség van, de a tizes bizottság hajlandó felelőséget vállalni a mások tényeiért. A mások tényei alatt pedig a tizes bizottság nem tisztán a tanács intézkedéseit érti.

Ilyenfórmán a válság elodázódott. Egy hét alatt talán lehiggadnak a kedélvek és ta-

lán még Vázsonyi Vilmos is meggondolja a dolgot és visszakéri lemondó levelét. Elvégre is csakugyan nem az a fontos, hogy legális bizottság-e a tizes bizottság, vagy sem; hanem az a fontos, hogy a budapesti embernek meg legyen a mindennapja. Legyen olcsóbb a hus, meg a cukor; legyen elég kenyér, meg bab. Ez a fontos.